

Sy-li spěwał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny stato',
A twój swjatoč
Zradny je.

Za staw sproiny
Napoć mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbiske niedželske łopjeno

Čałoži 1891 Křrjebjanstwi farar dr. theol. a fil. Bjedrich Sella.

W Budyschinje

11. haprleje 1937

Baugen

Miserikordias Domini.

Jana 21, 15—19.

Nasche scjenje wutlincza do Knjesoweho napominanja „Bój ja mnu!“ Kaž je to wot Pětra žebić, tak žada žebić tež wot naš.

Bój ja mnu!

1. Čhto k tomu kłuscha? Mny dyrbi my nascheho Knjesa a Šbóžnika i wutrobu lubowac. Pšchetož ščtóz jeho njelubuje, njemóže tež ja nim řhodžić. Móžemy pak tež tomu Knjesej řwoju lubosć runje tak řwjedžeńšy saměščić, kaž to Pětr čzinješće na jeho praščenje? To je wažna wěž řwědomja. Tež Pětr njeřmědžešće to praščenje lořko wšac. Tořodla řo Šbóžnik i wotpohladom trójy prařha, řo by řebi řwoje wotmołwenje derje rosmýřli. A Pětr móžešće se řnutstowneho pšchěřwědčjenja wotmołwic: „Knježe ty wěř wšchitke wěžy, ty wěř, řo ja čze lubuju.“ Mohli tež my tak prařić? Ale w naschej wutrobje bydli řusto wšchelakora druha lubosć, kotraž nasche myřle napjelńja a lubosć k řesubej mori; to móže być pšchewulka lubosć. k řonje a džerčom, k powołanju, k pjenjeřam a řublam, pola druhich řa řo nje-čřiřta lubosć k řošćtam a řadořčam. Wjele řich řebi myřli, řdny řo řich prařhesć, řač řesuba lubuja, řo řo to řamo wot řo řosumi. Ale to řo řamo wot řo řjerosumi. Pšchetož tón Knjes řesub dyrbi nasche řyřle myřlenje napjelńić, a to je jara čzeřko. Pšchi řhutnym řuhowanju najřterje namakamy, řo řebi najřterje pšchemařo na řwojeho Šbóžnika myřlimy. Tuž řudž nam Pětr we řwojej řorjazej lubosći řiwny pšchillad lubosće, řdny tež w řojořči pšchēd čřlowjekami ras podleřa jako řřaby čřlowjek.

2. Čhto řebi tón Knjes wot naš řada?

Wot lubosće k řesubej wotwiřuje řohnowane wuřonjenje nascheho powołanja. Pětr řěšće wupadnyř se řwojeho powołanja jako wučomnik. Tón Knjes jeho pak řa řo řnowa pořtaji: „Pař moje řehńjata. Pař moje wowžy!“ Pařtýřski řamt dyrbi Pětr dale wjeřć, ale niř wón řam — ale wšchitzy jeho wučomńy. Kaž řěšće Pětr we řwojim powołanju řwěrný, dyrbi řoždy mjes nami řesubowu poniřnosć po řwojich mozach dopjelńić. S tym móže řoždy pořasac, řač řwojeho Šbóžnika lubuje a řa nim řhodži. A řač wjele je řoždemu dowěřjene! ředny ma řwójbu, druhi řřubowńy, řřeczi řchulerjow, řchwtórty wōřadu, řjaty pšchēčelow a řu-řodow. To je nasche pařtwiřčēřo; pšchetož wšchitzy, řiř řu nam dowěřeni, řu wowžy řesom Křřyřta. Wučomnik řesubowńy dyrbi, řač dobry pařtýř, wutrobu řa druhich mēč.

3. Čhto nam tón Knjes dopřědka praři? Niř wulku čzeřć a řbořo, řač řo we řwětnym powołanju wo-čřakuje. Pětrej to Šbóžnik dopřědka praři, řch. 18., a řchto je i tym myřlene, wujakńi 19. řchćuřka: Pětr dyrbi řa řwojeho Knjesa a w řřubje tořo Knjesa řwoje řiwnjenje wořta-řić. To je řo pieřča w řomje řtařo. řa naš w naschim čřa-řu to řēřa: řdny wy řa řesubom řhodžić, řmēčēře wjele wot řwēřa čzeřpic. Pětr řu řřchřowaný, my dyrbi my na druhe čzeřpienja pšchihotowani być. Čchťo řo wotřařchic řa, njeje Šbóžnika řōdny. Čchťo čze řa Šbóžnikom řhodžić, dyrbi řo přjedy řhutńe řuhowac, řač tež w čzeřpienju pšchi nim wutraje.

řutry řu naš wubudžiře, řa řesubom řic, řiř je dořy-čzeřřy ř rowa wuřch. Rowuřimy wot Pětra, řa Šbóžni-řom řhodžić w lubosći, w řwěrnosći, w čzeřpienju.

řamjeń.

Hlaj, ja steju psched durjemi a klapam.

Sjewjenje Jana 3, 20.

Po swojim hłóbu.

Ja klapam tu! We kłódku syma je,
Tam kłónzo njechrje! —
Duch, duscha mrje, bjes kłónza wječnosťe,
Luboscze bójskeje! —
Tež wutrobny šu samjersnjene —
Mi durje njejku wotewrjene! —
Sslnjch! cžlowjecze, wo twoju wutrobu
Ja klapam tu!

Ja klapam tu! Ty lubny masch šty kweť
A jeho wjeřela,
Sswět dawa pať žno takle wjele lět
Či šwoje kłódsjina. —
Ty njejku wot nich nařnczeny,
S joh' picžom njejku swořšewjeny;
Sswět šjeba cze — wo twoju wutrobu!
Ja klapam tu!

Ja klapam tu! Ty džeczo kweť šy,
Wote mnje šdaleny —
Mi njedžakny ša moje dobroty,
Ssy twjerdej' wutrobny —
Ssy cžlowjek, kiž mje lubuje,
Ma moje lašnje njekedžbuje;
O, wopomni to! Wo twoju wutrobu
Ja klapam tu!

Ja klapam tu! Ja pola tebje šať
Ssym, k tebi póžłany!
O wotewr mi, šo minje hnadny cžak! —
Ssy bjes mje šhubjenty! —
O wužij tule moju hnadu!
Ja dam cži nětk tu dobru radu:
O počłuchaj! Wo twoju wutrobu
Ja klapam tu!

Ja klapam tu! Ja šym twój wumožniť,
Ja tebje lubuju,
We kłabosczi šym ja twój pomožniť,
Čže š nusy wutorhnu.
Měj ke mni počne dowěrjenje!
Ssym kweťej pšchinjeřł wumoženje!
Wěr jeno ty! Wo twoju wutrobu
Ja klapam tu!

Ja klapam tu! Dženž klapam hiřcže ras
Wo twój dom wutrobny, — Sach. 2, 10. —
Čhzu bydlíč w nim, nětk masch řcže hnadny cžak!
Dom wotewr samknyeny! —
Dženž' hiřcže tu šym ja twój Šbožniť,
Dženž řuda žiwny, morwny řudniť!
To njeslapomni! Wo twoju wutrobu
Ja klapam tu!

Ja klapam tu — tež tón řrócz podarmo,
Šdžej jamu ryja řej! —
Žno wjele řrócz pytach, hrěřniťo,
Řiž ty šy myřle řej! — 1. Móřř. 8, 21. —

O wopomni wulku řmilnosť moju!

Sso jedna tu wo duřchu twoju!

Sslnjch, rořřudž řo! Wo twoju wutrobu

Ja klapam tu!

Jan Wiczas.

Starřhi a džeczi.

Starřhi a džeczi! Šdnž hdy, řteja cži řtarřhi a džeczi.
w cžakšu wokoło jutrow pšched woczomaj a pšched duřchu. Wi-
džijch jich hič hromadže k wotřarjej konfirmazije — do toho-
hižo k žyřwinřkemu pruhowanju. Wobładařch jich pšchi řwja-
nym wotřařanju a na řemřřhazej řcžežžy. Sslnjchijch jich řo-
dželič pod wutrobnyimi pšhecžemi a proštwami, hdy džeczo
dže na řlužbu abo do wučžby abo na řhulu. Ty džecch řobu
ř nutryimi pšhecžemi, hdy mali řhulerjo, małe řhulerki du
prěni pučž do řhule. Ty řrořumiřch, hdy macž, hdy nan
tu huřto hlada w myřłach do dala — pytajo tam řyna, džow-
ku, wobdawajo džeczo ř pšhecžemi, ř modlitwami. —

Tak mohł pořracžowacz hiřcže wjele řrócz. Pořracžur
řej řam a rořpomni a wopomni, hdy a hdy to wřřhudořom
řtarřhi a džeczi pšched tobu. Bóh čhnył dacž, řo jich wěřch
pšchede wřřem tež w domjazej nutrynosťi, pšchi Bibliji pšched
řobu! Bjes toho bē něřřto řřomdžene pšchego hižo — pšchego
hižo! Bjes toho je řřomdžene něřřle něřřto! A tuto „něřřto“
bē a je wulke, wažne, rořřudne. A tuto řřomdženja řo řa-
jetaj řtarřhej, hdy niz tu hižo, tola wěřcže we wěčnosťi, a
pod tutym řřomdženjom cžerřja džeczi tu hižo, wěřcže pať
we wěčnosťi — a řřorža, haj wobřřoržuja — řoho? řyč,
řiž řřomdženje řawinowachu.

Šo bychu wřřch džeczi — wřřch džeczi mohł to řwědcžič,
řřřtož holecžł ras jako řhulřki nařřawř napřřa! Wona bē pi-
řala pod napřřymont. „Macžernej ružy“:

„Š jenej ruřu džerži macž Bibliju na řlinje, ř drugej
měřřa wona, ř jenej ruřu płata wona, ř drugej plecže wo-
puřche; řa nana ma wona dwě ružy, dwě ružy ma wona řa
řožde ř nař řyřdom džeczi, dwě ružy ma řa řuchinu, dwě řa
řahrodu, dwě řa lubeho Bóha, hdy řej k modlenju řřřuje.
To je wřřcho hromadže 26 macžerňy řuřow.“

Jařo wučžer nařřawř wřřcho dawarřche, řřekny wón:
„Šdnž je to řak, řměje lubny Bóh tež řa twoju macž ras dwě
ružy, dwě řohnowazej ružy. A ty, lube džeczo, — ty řy naj-
łepřhi nařřawř napřřako!“

Šbožowne džeczi! Šbožowna macž! — prařijch řnuty.
A po prawom: hdy by mohł macž byčž, řotraž njeby čhnył
řak řbožowna byčž?! Šo bychu nařřche macžerje tola měře
wřřch — řařkej „macžernej ruři“! Šo by řožde džeczo řwěd-
čič mohł řak wo řwojej macžeri! Šo by řo řožda macž wě-
džala řak pod řohnowazymaj ruřomaj Bóha Wótza — a
wědžala pod tutymaj řohnowazymaj ruřomaj Bóžimaj tež
řwoje džeczi!

A nan niz mjenje! Njeř nan řwojej řyłnej, řřřitazej,
dželazej ružy wobej ř macžerju řřřnje řa džeczi a dom a njeř
řej řřoži rořřudnje na Bibliju, w řotrež je nam řjewjena
Bóža lubořč w řeřuřu Řhřřřřtuřu, ale pať tež Bóža wřřehor-
móz a řwřatořč a — Bóži řud! A njeř wotřanu wřřitžy hro-
madže pšchi Bibliji w řej wěřje, w řotrež řu řo ř Lutherom
řařožili na nju a ř tym na řeřuřa Řhřřřřtuřa, wřřitřich cžł-
wjekow Šbožniřa, wědžo:

Muž prawy řa nař wójuje,
Bóh jeho k bitwje wabi!
Šdnž řřřto joh' pšnacž čže,
Wón řeřuř Řhřřřřtuř je,

Knjes móžny na wójstach,
Haj Bóh na njebiežach,
Tón dyrbi wěšće dohnyć.

A w kotrejž nashonjeja:

Jed'n twjerdy hród je našy Bóh ham,
Bróni dobra, hylna skala.
Wón se wšchej nušy pomha nam,
Riž naž je šapšhijaka.

A džeczi, małe a wulke, njedh šu sa tajkej maczernej a nanowej ruzy džakownej maczeri, nanej, Bohu — a to i wutrobu, i ertom, i rukomaj, haj i znyhm žiwjenjom! A to hnydom a dołhož staršchej žiwaj štaj, so njebychu dyrbyale hnyć i rudženjom a i rostacjom džakowne potom, hdyž macz, hdyž nan ruzy šložišhtaj i wotpocžinkej na pschezo! A Bóh daj wšchem džecžom, so bychu w maczernymaj, w nanowymaj rukomaj pschezo wukhow, mēr, poštoj namakale, hdyž kwět. hdyž cžlowjet jim njemēr, njepoštoj nacžinja, wědžo so tutej ruzy a i nimaj staršcheju wutroba, tohodla mēr a poštoj wu-šhwatej, dofelž Boži mēr, dohnyć i Božeje lubošče, je we nimaj.

Šlaj: 19lětny študenta! Na wjele šo wušteji. Wě wob-licžicž, kětko mil mjes semju a hwěšdami a kětko lět trjeba šwětlo, so by se šdalennyh hwěšdow a šlónzow pschisčło hacž i nam na semju. Srosumi i motorškim kołom jědžicž a i lě- tadłom lětacž. Ale, hdyž šnutšowny nufow ma, pschindže wošrjedž cžemneje nožy ščizha i kožu maczerje a šloži šwo- ju głowu do jeje rukow . . .

A i tomu tuto małe džecžo:

Šanf šlyšchi, kaš nan maczeri šlicžbowanje cžita, kotrejž bē moleš šestajal wo šwojim džele, kotrejž bē w jich bydlenju dołonjaš. Šako šlyšchi jenotliwe licžby a ša cžo šu płacžicž, šebi pomnyšli: „To mohł tola maczeri tež ras tajke šlicžbo- wanje napižacz!“ A hižo tež piša: „Po załty pobnył 2 pi., cžrije cžičizil 3 pi. atd.“, doniž šlicžbowanje njewucžini 10 pi. Macz pohlada na šlicžbowanje a njepraji ničžo. Wjecžor leža 10 pi. na Šanłownym mēšče. Nicžo njeprajo a wjekešy wošmje Šanf pienjesy. Ale našajtra rano namaka na šwo- jim mēštnje šažo nēšcto — papierku — šlicžbownje maczerje. Na nim cžita: „Ša bydlenje na 10 lět 0,00 hr., ša jědž na 10 lět 0,00 hr., ša wothladanje pschi šhorosčach 0,00 hr., ša płatanje, wuporjedženje, płokanje 0,00 hr. To je wšcho hro- madže 0,00 hr.“

Šanf cžitašche šlicžbowanje a mjelcžesche. Tola dołho njetraješche a šwaha pschiwlecži šo Šanf i maczeri, šthowa šwoje mjeswocžo w maczernym klinie a tyłny šwoje 10 pi. maczeri do šacžka. — Šo pak by kōžda macz wědžala, tež takle šwoje džecžo wocžahnyć! —

A dofelž tak runje w tajkim powědanju šmny, tu hny- dom tež hišcže nēšcho, šhtož jene „wulke“ džecžo pišašche:

„ . . . Nētk bu Twój hólz pólny marschall, je dozpił naj- wjetšchu cžesčž, kotraž móže šo . . . wojaškej doštacž . . . Lu- by Bóh je powołanje, kotrejž šebi wušwolich, a i tym moje žiwjenje widomnje žohnował. Wjele wjažy hacž šym šebi šažkužil a hacž šym wocžakował, je mi šboža dał . . . Dołh mojeho džaka je njewuměrnny. A kažke dalšche šbožo, luba macze, šo šy Ty hišcže žiwa a widžišch tutón postup Šswo- jeho šyna! Šdyž móže mi nēšcto moje wjekele wošebje šwjecžicž, je to tole tak njewšchědne. Ša widžu w tym žyle wošebitu hnadu Božu a pschiměrijam Twojim modlitwam wulki džel wušpěcha, kotrejž je i mojim mjenom šjednocženny.

Kelko je jich mužow w mojih lětach, kotřiž mohli hišcže šwojej maczeri pižacz, kiž mohli šo „džecžo“ wołani šly- šchecz a i tym šo młodži cžucz!“

To pižašche šlawny pošledni pólny marschall wulkeje wójny von Mackensen.

Šyrkej a štat.

Še šakščeje krajneje šyrkwoje. Š wošjewjenja Šakščeje ewangelškeje korrespondenzy štajimny tu tole: Wufas nēmšcheho ministra ša šyrkwine naležnošče 20. mērza poštaja mjes druhim, šo šu šyrkwine wyschnošče, kotrejž šu w tukhiwlu w hamcže, po prawom we nim. To rēka ša našchu krajnu šyr- kej, šo je šakški šyrkwiny wubjerš w šwojim škutkowanjju pschipošnaty. Šakška krajna šyrkej je tež po poštajenju šyrk- wineho wubjerka še škutkowanjjom tutoho a še šobuškutkowa- njom wožadow a šarariow štoro žyle i mērej pschisčła. Wjecž dželow še šchēcž wšchěh šarariow je šhromadnje ša šyrkwiny wubjerš wuštupilo a jemu šwoje dowěrjenje wuprajiło. Še wšchelakich šastupjerštwow šarariow je šo rada dowěrnikow wutworila, i cžimž šo tuta pschesjednoščž a tuto šhromadne dželo hišcže bóle wošnamjenja. Wošebite pschihotowanške wuhotowanja a šhromadžišny ša šhromadne dželo w našymje lēta 1936 šu to, šhtož hromadže wježe, škrucžile a nowe mo- žy wupłodžile. Pschihotowanške wuhotowanja ša wožadnyh šastožnikow w februaru t. l. šu w šamžnym šmyšle pošyl- nile wolu a šastajenje ša došpołny žyłk. To pak njeje nēšcto šnutšowneho šyrkwinske. Nē, i tym bu dopjelnjene a do- pjelnja šo wjele šamołwjenja w žiwjenju našcheho luda a ša našch lud. To chže pak krajnožyrkwinski wubjerš tež ša pschi- hotowanie wólby. Tomu chžedža na psch. tež šlužicž wošje- wjenja, kotrejž je wožadne šopjeno ša mērž a haprleju pschi- nješło, — tež našche šopjenko hagle w šwojim 14. cžizle to jene wošjewi! —. To šamołwjenje, kotrejž šyrkej ma, móže wona najlēpie a jenož tak dopjelnicž, šo wona šama derje wo tym wē a šo wona praji, šhto jeje šažožk je a šhto jeje nadawš, a šhto wona chže a dyrbi chžycz, hdyž chže wona šyr- kej hnyć a woštacž. Wona ma pschipowědacž ewangelij Žesufša Khryštuša. Wona ma wulke herbštowo hajicž a šchitacz. Tuto je jej pschepodał profecžiški muž, kšhesčžijanski Nēmž Martin Luther. Wona ma jo tak hajicž, šo jo wšchitzy šlyšcha a šro- sumja w rēcži našcheho nēmšcheho luda, kotryž je dženzka we wobnowjenju, a šlyšcha a šrosumja tež i tomu a pschi tym, šhtož nētkle nēmškemu ludej tak jara naleži.

Š tutoho wošjewjenja kaž i druhich špošnawa kōždy, šo našch šakški krajnožyrkwinski wubjerš i pólным prawom we hamcže, a tež to, šo wón šteji na šažožku žyleje Biblijie a na wušnacžach našcheje lutherškeje šyrkwoje a šo ša tutu šyrkej a jeje wožadny džela a šutkuje. Še wšchelakim je šo tu a tam w našchich wožadach šamplenje šawinowało; tón abo tamny njewē, šhto a kaš. Mny pak tola mamny w Šakškej hišcže šwoju ewangelšku lutheršku šyrkej. Šhtož chže na šažožku Khryštušoweho ewangelija šažoženy woštacž, a šhtož chže šo wušnawacz i wušnacžom ewangelškeje šyrkwoje i tutomu Šbož- nikej Žesufšej Khryštušej, kšhižowanemu a štanjenemu, šhtož chže šwojej lutherškej šyrkwi šwěrnny woštacž, šhtož chže šwoje žiwjenje žiwy hnyć w tej wěrje, kotraž je žiwe hro- madubnyče še štanjenym a žiwy Šbožnikom Žesufšom Khryš- tušom, a šhtož chže, hdyž jeho pošlednja hodžinka pschindže, šbožnje wumrēcž, šebi wēšty, šo Žesufš Khryštuš je ša njeho wumrēł a štanyl a tež ša njeho tu prawdoščž dohnył, kotraž pschēd Bohom płacži, tón budž a woštan dale šwěrnny šwojej

Verlegt und herausgegeben auf Veranlassung der Landeskirchlichen Nachrichten-Preßestelle in Dresden von der sächsischen Hauptredigertconferenz.
Verantwortlicher Schriftwaller: Pfarrer Würgatsch, Rostig über Löbau. Druck: Johann Ziesche in Bautzen. Erscheint jeden Sonnabend und kostet
108 Rpf. vierteljährlich. D. A. I. 900.